

ENR-6 RADIOTELEFONNÍ FRAZELOGIE

6.1 Všeobecně

Vysílání musí být stručné a vedeno normálním hovorovým tónem; přitom se musí v plné míře využívat stanovené frazeologie.

Způsob hovoru musí zaručovat nejvyšší stupeň srozumitelnosti každého vysílání. Ke splnění tohoto požadavku musí piloti:

- vyslovovat každé slovo jasně a srozumitelně;
- udržovat stejnou rychlost hovoru, nepřekračující 100 slov za minutu. Krátká přestávka před a po číslicích usnadňuje jejich srozumitelnost;
- zachovávat stejnou výši hlasu ve všech fázích hovoru;
- být seznámeni s provozní technikou mikrofonu a přerušit hovor po dobu, kdy je nutné odvrátit hlavu od mikrofonu.

Dráha v používání, nastavení výškoměru, kódy sekundárního radaru, příkazy týkající se hladin, kurzu, rychlosti a převodní hladiny, musejí být doslovně opakovány:

Pozn.: Je-li hladina hlášena ve vztahu ke standardnímu tlaku 1013,2 hPa, musí se před čísla, která vyjadřují údaj letové hladiny, předřadit slova „LETOVÁ HLADINA“. Pokud je hladina hlášena ve vztahu ke QNH/nebo výšce nad zemí následuje po číselném údaji slovo „METRŮ“ nebo „STOP“, dle vhodnosti.

Příklad:

TWR: „OK-ABC VSTUPE NA DRÁHU DVA ČTYŘI!“

OK-ABC: „VSTUJU NA DRÁHU DVA ČTYŘI, OK-ABC.“

6.1.1 Hláskovací abeceda

Hláskovací abeceda musí být použita vždy, když je nutné označit písmena, s výjimkou určité skupiny písmen, které jsou používány denně a nemohou být zaměnitelné, např. QNH, atd.

6.1.1.1 I při radiofonní komunikaci vedené v českém jazyce se používá výhradně anglická hláskovací abeceda, jak je uvedena v následující tabulce:.

Písmeno	Slovo	Výslovnost v ČR	Výslovnost dle fonetické konvence
A	Alfa	ælfə	AL FAH
B	Bravo	bra:ˈvəu	BRAH VOH
C	Charlie	ča:li	CHAR LEE
D	Delta	delta	DELL TAH
E	Echo	ekəu	ECK OH
F	Foxtrot	fokstrot	FOKS TROT
G	Golf	golf	GOLF
H	Hotel	həuˈtel	HO TTEL
I	India	indie	IN DEE AH

Písmeno	Slovo	Výslovnost v ČR	Výslovnost dle fonetické konvence
J	Juliett	džu:li'et	JEW LEE ETT
K	Kilo	ki:ləu	KEY LOH
L	Lima	li:mə	LEE MAH
M	Mike	maik	MIKE
N	November	nəu'vembə	NO VEM BER
O	Oscar	o:skə	OSS CAH
P	Papa	pə'pa	PAH PAH
Q	Quebec	kə'bek	KEH BECK
R	Romeo	rəumiəu	ROW ME OH
S	Sierra	si'erə	SEE AIR RAH
T	Tango	tæŋgəu	TANG GO
U	Uniform	ju:nifo:m	YOU NEE FORM
V	Victor	viktə	VIK TAH
W	Whiskey	wiski	WISS KEY
X	X-ray	eks'rei	ECKS RAY
Y	Yankee	jæŋki	YANG KEY
Z	Zulu	zu:lu:	ZOO LOO

Tato hláskovací abeceda musí být použita vždy, když je nutné označit písmena, s výjimkou určité skupiny písmen, které jsou používány denně a nemohou být zaměnitelné, např. ILS, QNH, ETA atd.

6.1.2 Číslo

Výslovnost čísel v českém a anglickém jazyce musí být následující:

Číslo	Slovo česky	Slovo anglicky	Výslovnost	Výslovnost dle fonetické konvence
0	NULA	ZERO	ziərəu, 'zi:rəu	ZE-RO
1	JEDNA	ONE	wan	WUN
2	DVA	TWO	tu	TOO
3	TŘI	THREE	tri	TREE
4	ČTYRY	FOUR	fo:r, 'faur	FOW-er
5	PĚT	FIVE	fajf	FIFE

Číslo	Slovo česky	Slovo anglicky	Výslovnost	Výslovnost dle fonetické konvence
6	ŠEST	SIX	siks	SIX
7	SEDUM	SEVEN	sevn	SEV-en
8	OSUM	EIGHT	eit	AIT
9	DEVĚT	NINER	najnr	NIN-er
desetinná čárka	ČÁRKA	DECIMAL	desəml	DAY-SEE-MAL
sto	STO	HUNDRED	handrid, handrəd	HUN-dred
tisíc	TISÍC	THOUSAND	tauznd	TOU-SAND

6.1.2.1 Vysílání čísel v radiotelefonii:

Všechna čísla, s výjimkami uvedenými níže se vysílají vyslovováním každé číslice odděleně např.:

Příklad:	Vysílá se:
Volací znak letadlové stanice OK 2385	OSKAR KILO DVA TŘI OSUM PĚT
Kurz 080 stupňů	KURZ NULA OSUM NULA
Směr a rychlost větru 200 stupňů 70 uzlů	VÍTR DVA NULA NULA STUPŇŮ SEDUM NULA UZLŮ
Kód odpovídače 4203	KÓD ODPOVÍDAČE ČTYRY DVA NULA TŘI
Dráha v používání 30	DRÁHA TŘI NULA
Nastavení výškoměru QNH 1010	KVĚ EN HÁ JEDNA NULA JEDNA NULA

Výjimkou z výše uvedeného pravidla jsou čísla, související s:

- výškou nad hladinou moře (altitude),
- výškou oblačnosti a
- dohledností,

ve kterých se vyskytují celé stovky a celé tisíce, která se vysílají odděleným vyslovováním každého čísla počtu stovek a tisíců, za kterým následuje slovo "STO" nebo "TISÍC".

Kombinace tisíců a celých stovek se vysílají odděleným vyslovováním každého čísla z tisíců, za kterým následuje slovo "TISÍC" následovaným číslem ze stovek, za kterým následuje slovo "STO".

Příklad:	Vysílá se:
Výška nad hladinou moře 800 stop	OSUM SET STOP
3 400 stop	TŘI TISÍCE ČTYRY STA STOP
12 000 stop	JEDEN DVA TISÍCE STOP

Příklad:	Vysílá se:
Výška oblačnosti 1200 m	JEDEN TISÍC DVA STA METRŮ
Dohlednost 700 m	DOHLEDNOST SEDUM SET
Dohlednost 1000 m	DOHLEDNOST JEDEN TISÍC

Čísla obsahující desetiny se vysílají tak, že desetiny se oddělí slovem "čárka":

Příklad:	Vysílá se:
Číslo (např. frekvence) 120,3	JEDNA DVA NULA ČÁRKA TŘI

6.2 Vybrané radiotelefonní postupy

6.2.1 Navazování spojení

Počáteční volání k navazování spojení (radiotelefonního) se uskutečňuje takto:

- úplný radiotelefonní volací znak volané stanice;
- úplný radiotelefonní volací znak stanice volající.

Příklad:

ČSA 123
PRAHA RADAR

Poznámka: Úplný radiotelefonní volací znak znamená volací znak, který není krácen.

Poznámka: Další potenciální povinné prvky komunikace, nezbytné při navazování spojení, jsou uvedeny dále v textu.

Stanoviště/služba	Vysílá se:
Letištní řídicí věž (stanoviště letištního řízení)	VĚŽ
Přiblížovací stanoviště řízení	APPROACH
Oblastní středisko řízení	CONTROL
Radar (všeobecně)	RADAR
Letové informační středisko	INFORMATION
Stanoviště AFIS (stanoviště letištní letové informační služby)	INFORMATION
Stanoviště poskytující informace známému provozu (letecká stanice)	RADIO

6.2.2 RTF postupy na neřízených letištích a v ATZ

Tento článek příručky slouží jako pomůcka pilotům letů VFR na neřízeném letišti a v ATZ.

6.2.2.1 Volací znak stanoviště AFIS je tvořen názvem letiště a výrazem INFORMATION (viz výše uvedená tabulka).

Volací znak stanoviště poskytujícího informace známému provozu na neřízeném letišti bez stanoviště AFIS je tvořen názvem letiště a výrazem RADIO (viz výše uvedená tabulka).

Poznámka: V radiotelefonním styku se se stanovišti AFIS a stanovišti poskytujícími informace známému provozu na neřízených letištích zakazuje používat volací znak VĚŽ, a to i v případech, kdy stanoviště AFIS je fyzicky umístěno na letištní věži. Volací znak VĚŽ znamená, že na letišti je poskytována letištní služba řízení letového provozu (viz výše uvedená tabulka).

6.2.2.2 Letadlo musí na neřízeném letišti a v ATZ, bez ohledu na to, zda je poskytována letištní letová informační služba nebo někdo odpovídá, hlásit na příslušném kmitočtu přiděleném a publikovaném pro jednotlivá letiště:

- a) typ letadla,
- b) polohu,
- c) nadmořskou výšku a
- d) zamýšlenou letovou nebo pozemní činnost podle vhodnosti.

Ostatní letadla nacházející se na letišti nebo v ATZ musí být na poslechu na stejném kmitočtu a musí využít těchto informací k vyhnutí se srážkám.

Poznámka: Struktura hlášení letadel odlétávajících a přilétávajících na neřízené letiště či prolétávajících ATZ je popsána v kapitole Pravidla pro lety za viditelnosti této příručky, článku Provoz na neřízených letištích a v Letištní provozní zóně (ATZ).

6.2.2.3 Příklady frazeologie používané na neřízeném letišti a v ATZ

- a) zahájení pojiždění a činnost po vzletu:

KOLÍN RADIO, OK ABC, CESSNA 172, PŘED HANGÁREM, VÝCVIKOVÝ LET,
DRÁHA 06 LEVÉ OKRUHY, POJÍŽDÍM NA VYČKÁVACÍ MÍSTO DRÁHY 06.

VYHLÍDKOVÝ LET

AEROVLEK

AKROBACIE

VÝSADEK (VÝSADKY)

- b) úmysl křížovat dráhu nebo pojíždět zpět po dráze:

KOLÍN RADIO OK ABC POJÍŽDÍM ZPĚT PO DRÁZE / KŘÍŽUJI DRÁHU 05 LEVÁ

- c) vyčkávání na vyčkávacím místě a vstup na dráhu:

KOLÍN RADIO, OK ABC NA VYČKÁVACÍM MÍSTĚ, PŘIPRAVEN K ODLETU

KOLÍN RADIO OK ABC, VSTUPUJI NA DRÁHU 06

KOLÍN RADIO OK ABC, PROVOZ ZLÍN 142 NA FINÁLE V DOHLEDU, VYČKÁVÁM
NA MÍSTĚ

KOLÍN RADIO OK ABC PROVOZ PIPER SENECA V POLOZE BASE LEG
(PŘED POSLEDNÍ ZATÁČKOU) V DOHLEDU, VSTUPUJI NA DRÁHU, PROVEDU
OKAMŽITÝ ODLET

KOLÍN RADIO OK ABC, DÁVÁM PŘEDNOST EUROSTAR PŘEDE MNOU

KOLÍN RADIO OK ABC, SLEDUJI KLUZÁK PŘIPRAVENÝ K NAVIJÁKOVÉMU
VZLETU

- d) rozjezd nebo vzlet, zatáčka po vzletu nebo směr odletu:

KUNOVICE INFORMATION OK ABC, PŘIPRAVEN K ODLETU NA DRÁZE 05 PRAVÁ,
PO VZLETU ZATÁČKOU DOPRAVA ŘÍČANY 2500 STOP NA QNH 1015.

KUNOVICE INFORMATION OK ABC, VZLET / ROZJEZD

KUNOVICE INFORMATION OK ABC, VYHÝBÁM SE PROVOZU DOLEVA

e) opuštění okruhu nebo ATZ:

KUNOVICE INFORMATION OK ABC, OPOUŠTÍM OKRUH / ATZ, MIKE, VÝŠKA 300 METRŮ NAD ZEMÍ

f) polohu letadla před vstupem do ATZ:

KOLÍN RADIO OK ABC, MINUL TEREZÍN, VÝŠKA 200 METRŮ NAD ZEMÍ, VSTUPUJI DO ATZ POKRAČUJI DO POLOHY PO VĚTRU LEVÉHO OKRUHU DRÁHY 31, PLNĚ PŘISTÁNÍ / LETMĚ PŘISTÁNÍ A VZLET

g) místo vstupu do letištního provozního okruhu:

KOLÍN RADIO OK ABC, VSTUPUJI DO POLOHY PO VĚTRU LEVÉHO OKRUHU, DRÁHA 31, POKRAČUJI NA PŘISTÁNÍ

h) polohu na konečném přiblížení – finále:

KOLÍN RADIO OK ABC, FINÁLE DRÁHY 31

i) po přistání, uvolnění dráhy:

KOLÍN RADIO OK ABC, UVOLNIL DRÁHU

KOLÍN RADIO OK ABC, PO LETMÉM PŘISTÁNÍ A VZLETU (TOUCH AND GO) / PO PRŮLETU NAD DRAHOU, POKRAČUJI PŘÍMO NA TEREZÍN / PŘIVEDU DALŠÍ OKRUH

6.2.3 RTF postupy na řízených letištích a v CTR

6.2.3.1 Příklady frazeologie používané na řízených letištích a v řízeném vzdušném prostoru

a) Žádost o letové povolení VFR odlet

TUŘANY VĚŽ (GROUND) - OSKAR KILO ALFA BRAVO CHARLIE – CESSNA 172 – NA STÁNÍ VŠEOBECNÉHO LETECTVÍ – (BEZ LETOVÉHO PLÁNU DO MNICHOVA HRADIŠTĚ – VÝSTUPNÍ BOD NOVEMBER – DO 1000 STOP NAD ZEMÍ) – INFORMACE HOTEL QNH 1015 – ŽÁDÁM LETOVÉ POVOLENÍ

b) Žádost o letové povolení VFR přilétávajícího letadla.

TUŘANY VĚŽ - OSKAR KILO ALFA BRAVO CHARLIE – CESSNA 172 – (Z MNICHOVA HRADIŠTĚ BEZ LETOVÉHO PLÁNU DO BRNA TUŘAN) – POLOHA TIŠNOV VÝŠKA 1000 STOP NAD ZEMÍ - VSTUPNÍ BOD NOVEMBER VYPOČÍTANÝ ČAS 35 – INFORMACE HOTEL QNH 1015 – ŽÁDÁM VSTUP DO CTR

c) Žádost o letové povolení VFR letadla prolétávajícího CTR.

TUŘANY VĚŽ - OSKAR KILO ALFA BRAVO CHARLIE – CESSNA 172 – (Z MNICHOVA HRADIŠTĚ DO BRATISLAVY BEZ LETOVÉHO PLÁNU) – POLOHA TIŠNOV VÝŠKA 1000 STOP 300 METRŮ NAD ZEMÍ - VSTUPNÍ BOD NOVEMBER, VYPOČÍTANÝ ČAS 35 – VÝSTUPNÍ BOD SIERRA - INFORMACE HOTEL QNH 1015 – ŽÁDÁM PRŮLET CTR

d) Žádost o spouštění motorů je-li podán FPL

RUZYNĚ GROUND OK ABC ODBAVOVACÍ PLOCHA JIH – STÁNÍ STOJÁNKA 12 - ŽÁDÁM SPOUŠTĚNÍ - INFORMACE GOLF, QNH 1011

e) Žádost o pojíždění

RUZYNĚ GROUND - OK ABC - ŽÁDÁM POJÍŽDĚNÍ

f) Opakování povolení pojíždění

POJÍŽDÍM NA VYČKÁVACÍ MÍSTO DRÁHY TŘI JEDNA PO (POJEZDOVÉ DRÁZE) ROMEO LIMA

- g) ...je-li pilotem požadována pro odlet zkrácená délka RWY:
ŽÁDÁM VZLET Z DRÁHY TŘI JEDNA OD KŘÍŽOVATKY S POJEZDOVOU DRAHOU PAPA
- h) ...není-li si pilot jist jak má pojíždět:
ŽÁDÁM PODROBNÉ INSTRUKCE PRO POJÍŽDĚNÍ
- i) ...pro provoz vrtulníků:
ŽÁDÁM POJÍŽDĚNÍ ZA LETU Z ODBAVOVACÍ PLOCHY JIH NA HELIPOINT 2
- j) ...je-li požadováno pojíždět zpět po dráze
ŽÁDÁM ZPĚT PO DRÁZE
- k) ...je-li požadováno křížovat dráhu
ŽÁDÁM KŘÍŽOVAT DRÁHU JEDNA TŘI
- l) ...konfliktní provoz na pojezdové dráze
PROVOZ BOEING 737 TRAVEL SERVICE VIDÍM
DÁVÁM PŘEDNOST BOEING 737 TRAVEL SERVICE
- m) ...uvolnění dráhy
DRÁHA UVOLNĚNA
- n) ...reakce na instrukci ke zrychlení nebo zpomalení pojíždění
URYCHLUJI nebo ZPOMALUJI
- o) ...byla-li vydána instrukce vyčkávat nebo vyčkávat v blízkosti
VYČKÁVÁM nebo VYČKÁVÁM V BLÍZKOSTI POJEZDOVÉ DRÁHY LIMA
- p) Opakování povolení vstupu na dráhu
VSTUJUJI NA DRÁHU TŘI JEDNA
- q) Opakování povolení vstupu na dráhu při podmínkovém povolení
ROZUMÍM – ZA BOEINGEM 737 NA KRÁTKÉM FINÁLE, VSTUJUJI NA DRÁHU ZA NÍM
- r) ...byla-li vydána instrukce vstoupit na dráhu a čekat
VSTOUPIT NA DRÁHU TŘI JEDNA A ČEKAT
- s) Opakování povolení ke vzletu
DRÁHA TŘI JEDNA – VZLET POVOLEN
- t) Instrukce k okamžitému vzletu
ROZUMÍM - OKAMŽITÝ VZLET (DRÁHA TŘI JEDNA) nebo
NEJSEM SCHOPEN OKAMŽITÉHO ODLETU (VZLET DO DVOU MINUT nebo UVOLŇUJI DRÁHU)
- u) Reakce na zrušení povolení vzletu
STOJÍM nebo ZASTAVUJI
- v) Žádost o instrukce na odlet
ŽÁDÁM INSTRUKCE PRO ODLET
- w) Opakování odletového povolení
PO VZLETU TOČIT DOPRAVA NA NOVEMBER - STOUPAT ALTITUDE 2500 FT (NA QNH 1012)
- x) Žádost o provedení zatáčky

ŽÁDÁM PRAVOU / LEVOU ZATÁČKU

y) Informace o vzletu

PO VZLETU

z) Odpovídač SSR

SQUAWK SEDUM TISÍC

SQUAWK STAND BY

SQUAWK IDENT

NEGATIV ODPOVIDAČ

ODPOVIDAČ MÓD S

aa) Informace o provozu

PROVOZ (ZLÍN 43) VIDÍM

PROVOZ (LEARJET) NEGATIV KONTAKT

PROVOZ JSEM MINUL

ab) Žádost o přiblížení

ŽÁDÁM PŘÍMÉ PŘIBLÍŽENÍ NA DRÁHU DVA DVA

ŽÁDÁM PŘIBLÍŽENÍ LEVÝM OKRUHEM NA DRÁHU DVA DVA

ac) Oznámení o vstupu do okruhu

VSTUPUJI DO POLOHY PO VĚTRU (LEVÉHO OKRUHU) DRÁHY DVA DVA

ad) Potvrzení o pořadí na přistání

POŘADÍ NA PŘISTÁNÍ DVA (PROVOZ ATR 72 V DOHLEDU)

ae) Přiblížení

POKRAČUJI V PŘIBLÍŽENÍ, OZNÁMÍM POLOHU PO VĚTRU, PŘED POSLEDNÍ ZATÁČKOU nebo FINÁLE

POLOHA PO VĚTRU (LEVÉHO OKRUHU), PŘED POSLEDNÍ ZATÁČKOU (LEVÉHO OKRUHU), též (LEVÝ) BASE LEG, FINÁLE (DRÁHY DVA DVA)

af) Žádost o povolení k přistání

ŽÁDÁM POVOLENÍ K PŘISTÁNÍ

ag) Opakování povolení k přistání

PŘISTÁNÍ POVOLENO DRÁHA DVA DVA

ah) Žádost o instrukce k pojiždění na odbavovací plochu

ŽÁDÁM INSTRUKCE K POJÍŽDĚNÍ NA ODBAVOVACÍ PLOCHU JIH

ai) Zvláštní provoz

PROVÁDÍM PRŮLET

ŽÁDÁM LETMÉ PŘISTÁNÍ A VZLET

ŽÁDÁM NÍZKÝ PRŮLET

ŽÁDÁM PLNÉ PŘISTÁNÍ

VYČKÁVÁM NAD NOVEMBER

ŽÁDÁM PRŮLET OMEZENÝM PROSTOREM LIMA KILO ROMEO 3 (LIBAVÁ)

aj) Mimořádné okolnosti

MAYDAY MAYDAY MAYDAY OSKAR KILO ALFA BRAVO CHARLIE - STAV NOUZE

PAN PAN PAN PAN PAN PAN OSKAR KILO ALFA BRAVO CHARLIE ŽÁDÁM
PŘEDNOST NA PŘISTÁNÍ - SRDEČNÍ ZÁCHVAT NA PALUBĚ.

PŘEDNÍ / LEVÝ / PRAVÝ PODVOZEK / KOLO SE JEVÍ ZASUNUT(O) – ŽÁDÁM
VIZUÁLNÍ KONTROLU

PORUCHA / VYSAZENÍ / VYPNUTÍ/ POŽÁR MOTORU

ŽÁDÁM LÉKAŘSKOU POMOC A POŽÁRNÍ ASISTENCI

Konec kapitoly

Záměrně nepoužito